

FINSPÅNG

EES

Regler och riktlinjer för riksfärdtjänst i Finspångs kommun **Fastställd av kommunfullmäktige 2009-04-29, §110**

Riksfärdtjänst

Inledning

Riksfärdtjänst är en ersättning för de extra kostnader som uppstår till följd av resenärens funktionshinder vid resa mellan kommuner i Sverige. Ersättning för resor som måste ske på ett särskilt kostsamt sätt kan beviljas resenärer med stora och varaktiga funktionshinder. Avsikten är att den allmänna kollektivtrafiken inom Sverige ska bli mer tillgänglig för alla och därmed ska behovet av riksfärdtjänst minska.

Behov av riksfärdtjänst utreds enligt Lag (1997:735) om riksfärdtjänst och rättspraxis som utvecklats inom området. Villkoren för tillståndsgivningen är till stor del styrda av lagstiftningen. Finspångs kommuns generella regler utgör därför endast ett komplement till lagen och förtydligar vissa områden samt anger lokala förutsättningar. Syftet är att uppnå kommunal likställighet och att ge stöd i handläggningen av ansökningar.

Handläggningen regleras av Lag om riksfärdtjänst och Förvaltningslagen. Personalen lyder under bestämmelserna i Sekretesslagen.

Tillstånd för riksfärdtjänst

”Riksfärdtjänst får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd till det. Frågor om tillstånd prövas av kommunen där den sökande är folkbokförd eller, om kommunens uppgifter enligt denna lag överlåtits till trafikhuvudmannen i länet, av trafikhuvudmannen (tillståndsgivaren)” (Lag (1997:735) om riksfärdtjänst 4§).

Ansökan om riksfärdtjänst prövas av färdtjänsthandläggaren i Finspångs kommun. Den som söker måste vara folkbokförd i Finspångs kommun för att utredning om riksfärdtjänst ska kunna inledas. Ansökan görs på en särskild blankett som lämnas eller skickas till Finspångs kommun. Vid första ansökningstillfället bör ansökan vara handläggaren tillhanda senast en månad före önskad avresa. Om resenären tidigare fått ett beslut om riksfärdtjänst bör ansökan inkomma senast fjorton dagar innan önskad avresa. I samband med storhelger (jul, nyår, påsk, midsommar) bör ansökan inkomma minst tjugoen dagar före önskad avresa för att ansökan ska hinna behandlas i tid. Ansökan om riksfärdtjänst kan snabbbehandlas om resan är av akut karaktär och om resebehovet ej har kunnat förutses t ex i samband med begravningen eller nära anhörigs sjukdom. Alla prövningar av ansökningar utgår från den sökandes individuella situation.

FINSPÅNG

EES

”En kommun skall på de villkor som anges i denna lag lämna ersättning för reskostnader för personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt” (Lag (1997:735) om riksfärdtjänst 1§). Funktionshindret bör ha en varaktighet som överstiger sex månader. Funktionshindrets varaktighet ska vid anmodan styrkas av utlåtande från sakkunnig person som har kännedom om sökandes funktionshinder t ex läkare eller sjukgymnast. Den beräknade tiden utgår om möjligt från ansökningsdagen eller den dag då varaktighetens längd bekräftas via utredning eller sakkunnighetsutlåtande.

”Tillstånd ska meddelas om

- 1. resan till följd av den sökandes funktionshinder inte till normala resekostnader kan göras med allmänna kommunikationer eller inte kan göras utan ledsagare,*
- 2. ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet,*
- 3. resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun,*
- 4. resan görs med taxi, ett för ändamålet särskilt anpassat fordon eller med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare, och*
- 5. resan inte av någon annan anledning bekostas av det allmänna.*

Om sökande är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder” (Lag (1997:735) om riksfärdtjänst 5§).

Om sökande är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder. Mindre barn beviljas riksfärdtjänst om de till följd av sitt funktionshinder inte kan resa med allmänna kommunikationer tillsammans med en vuxen. I bedömningen beaktas även vilken sträcka ansökan avser, vilka färd sätt som finns att tillgå och hur barnets svårigheter att resa där kan jämföras med hur ett barn som inte har ett funktionshinder skulle kunna resa.

Antal resor

Tillstånd för riksfärdtjänst meddelas normalt för en resa i taget.

Ledsagare

”Om den som söker tillstånd till riksfärdtjänst behöver ledsagare under resan, skall tillståndet gälla även ledsagare” (Lag (1997:735) om riksfärdtjänst 6§).

Ledsagare är en person som reser med för att stödja riksfärdtjänstresenären för att göra det möjligt för denna att genomföra resan. Ledsagaren ska ge den service och det stöd som behövs vilket medför att den som själv är beviljad färdtjänst eller riksfärdtjänst inte kan vara ledsagare. Ledsagare beviljas den resenär som behöver mer stöd under resan än vad trafikföretagens personal kan ge. Vid resa med taxi eller specialfordon beviljas ledsagare endast om det finns ett behov av kvalificerat stöd under resan. Om resenären behöver stöd av fler ledsagare för att genomföra själva resan kan detta beviljas. Resenär som är beviljad personlig assistans med stöd av LSS eller LASS beviljas regelmässigt ledsagare för resa med

FINS PÅNG

EES

riksfärdtjänst. Det åvilar resenären själv att ordna med ledsagare när tillstånd till sådan är beviljad.

Medresenär

Medresenär är en person som reser med samma sträcka som riksfärdtjänstresenären. Medresenären ska stiga av och på vid samma plats som riksfärdtjänstresenären. Efter individuell prövning kan resenär medges rätt till flera medresenärer t ex barn eller föräldrar som behöver följa med på resan. Resenär som är beviljad ledsagare kan till följd av individuella skäl även beviljas medresenär. Antalet medresenärer kan aldrig bli större än att sällskapet ryms i det anvisade fordonet. Om plats finns i fordonet får fler medresenärer medfölja utan särskild prövning. Medresenär betalar samma avgift som den riksfärdtjänstberättigade om resan sker med särskilt anpassat fordon. Vid resa med tåg, flyg och båt betalar medresenären sin egen biljett.

Färdsätt

”Tillstånd till riksfärdtjänst får förenas med föreskrifter om färdsätt” (Lag (1997:735) om riksfärdtjänst 7§).

Färdsätt omfattar både vilket färdmedel resan ska göras med och regler för sam-
 åkning. Det är alltid funktionshindret som styr vilket färdsätt som beviljas.

- I första hand beviljas resa med allmänna kommunikationer med ledsagare.
- I andra hand beviljas resa med allmänna kommunikationer i kombination med taxi eller specialfordon. Denna resform beviljas förutsatt att det medför att resan blir särskilt kostsam.
- I tredje hand beviljas resa med allmänna kommunikationer i kombination med taxi eller specialfordon tillsammans med ledsagare.

I sista hand beviljas resa med taxi eller specialfordon med eller utan ledsagare.

Resan ska genomföras på billigaste sätt vilket innebär att rangordningen ovan i enstaka fall kan frångås. Resor med taxi och specialfordon ska samordnas. Samordning med andra resor kan innebära ändrad lovad avresetid. Det kan även förekomma att den önskade resdagen kan komma att ändras om det inte går att samordna resan på annat sätt. Detta sker i samråd med riksfärdtjänstresenären. Uppehåll under resan medges ej såvida inte särskilda skäl finns.

Riksfärdtjänstens servicenivå

Tillstånd till riksfärdtjänst med allmänna kommunikationer innebär att service ges i enlighet med respektive transportbolags service till resenärer med funktionshinder. Tillstånd med riksfärdtjänst med taxi och specialfordon innebär alltid att resenären kan få följande service;

- Hjälp in i och ut ur fordon.
- Hjälp med handikaphjälpmedel och bagage in i och ut ur fordon.
- Hjälp med säkerhetsbälte.

FINSPÅNG

EES

På resenärens begäran ges även följande service vid resa med taxi och specialfordon;

- Hjälp till och från port eller dörr (ledsagning, bagage och handikapphjälpmedel).

Om tillståndet omfattar ledsagare skall det stöd och den hjälp som resenären behöver ombesörjas av medföljande ledsagare.

Avgifter

”Vid resa med riksfärdtjänst skall tillståndshavaren betala en avgift (egenavgift) som motsvarar normala reskostnader med allmänna färdmedel. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om dessa avgifter.” (Lag (1997:735) om riksfärdtjänst 8§).

Regeringen meddelar föreskrifter om resenärens egenavgift via *Förordningen om egenavgift vid resor med riksfärdtjänst* (förordning 1997;782).

Ledsagarens reskostnader regleras och ersätts enligt Lag om Riksfärdtjänst av kommunen. Ersättning lämnas även för kostnad som uppstår när ledsagare utför resa utan resenär, t ex ledsagarens återresa när resenären lämnats eller resa för att hämta resenär. Den del av resan som ledsagaren utför utan resenär ska genomföras med billigaste färdmedel. Om kostnader uppkommer för transport av handikapphjälpmedel t ex om en elrullstol måste transporteras separat med tåg eller dylikt samtidigt som resenären reser med flyg, ersätts dessa kostnader av kommunen.